

2025 was van rechts tot links het jaar van rood-wit-blauw

Posted on 30 december 2025 by Roelof Bouwman

Tot de decemberrituelen behoort de gewoonte om lijstjes te maken van het beste en meest karakteristieke dat het bijna voorbije jaar had te bieden. Vooral de media – zowel in binnen- als buitenland – zijn er dol op en dat was de afgelopen weken weer goed te merken. Een kleine greep:

'*Person of the Year'*, volgens *Time*: de architecten van artificiële intelligentie.

'*Best movie of 2025'*, volgens *Variety*: *Drømmer* van regisseur Dag Johan Haugerud.

'*Album of the Year'*, volgens *Roling Stone*: *Debí Tirar Más Fotos* van Bad Bunny.

'Woord van het Jaar', volgens Van Dale: hallucineren.

'Politicus van het Jaar', volgens een peiling in opdracht van WNL: Rob Jetten.

'Nederlander van het Jaar', volgens *EW*: Mark Rutte.

‘Beste tv-serie van 2025’, volgens *NRC*: *Adolescence* (Netflix).

Helaas is het geen traditie om in december de ‘Vlag van het Jaar’ te kiezen. Toch zijn er altijd veel prachtige kandidaten voor die titel geweest.

Gouden sterren

Neem de vlag van de Europese Unie. Het ontwerp – een cirkel van twaalf vijfpuntige gouden sterren tegen een azuurblauwe achtergrond – is sinds 1985 het officiële symbool van de Europese integratie en heeft, aldus de website van de Europese Commissie, ‘miljoenen mensen op het hele continent geïnspireerd om samen te komen en gezamenlijke doelen te bereiken. De vlag staat voor vrede, na eeuwenlange conflicten en verdeeldheid, voor solidariteit en voor vrijheid, en heeft het leven van miljoenen mensen ingrijpend veranderd.’

Voor meer eurosceptische burgers staan de twaalf sterren vooral symbool voor de ontmanteling van democratische natiestaten en de permanente groei van het Brusselse web van bureaucraten en ngo’s. Wat niet wegneemt dat de Europese vlag steeds vaker is te zien bij officiële gelegenheden en ook steeds vaker – en niet meer alleen op 9 mei, de Dag van Europa – wappert op overheidsgebouwen.

In de jaren negentig begon in Nederland de opmars van de uit Amerika overgewaaide regenboogvlag, symbool voor de emancipatiestrijd van homoseksuelen. In 2018 kwam er een meer ‘inclusieve’ variant, de Progress Pride-vlag, met aan de zijkant een pijl met strepen voor transgenders (lichtblauw, roze) en ‘mensen van kleur’ (zwart, bruin). Critici spreken sindsdien van de ‘woke-vlag’. Sinds 2021 is er een nóg inclusiever ontwerp, met links een gele driehoek met daarop een paarse cirkel, symbool voor intersekse mensen.

De al dan niet bijgewerkte Progress Pride-vlag, bij uitstek geschikt om een politiek correct statement te maken, won razendsnel terrein, met name op universiteiten, ministeries en stadhuizen. Naast de Europese vlag was vaak nog wel een plekje vrij. Tezelfdertijd beleefde ook het regenboogzebrapad een doorbraak.

Oekraïense en Palestijnse vlaggen

Toen Russische troepen in februari 2022 Oekraïne binnenvielen, kwam een nieuwe vlag in ons leven: met twee horizontale banen, een blauwe en een gele. De kleuren

domineerden tijdens pro-Oekraïense demonstraties en worden ook op sociale media massaal gebruikt als symbolische steunbetuiging.

De militaire reactie van Israël op de moord- en verkrachtpartij door de islamitische terreurbeweging Hamas op 7 oktober 2023 bleef in Nederland evenmin zonder gevolgen. *Sit-ins* op treinstations, bezettingen en vernielingen van universiteitsgebouwen, een reeks antisemitische incidenten en diverse demonstraties, met telkens de vlag van Palestina als centraal symbool.

Hoe zat het ondertussen met onze eigen vlag?

Die dreigde lange tijd steeds onzichtbaarder te worden. Halverwege de jaren negentig kwamen er zelfs voor het eerst vlagverboden: afgekondigd door schooldirecteuren toen de nationale driekleur op veel onderwijsinstellingen in de Randstad opdook op de mouwen van *bomberjacks*. 'Het zou een symbool van *White Power* zijn, van blanke verbroedering tegen buitenlanders', schreef *NRC* in 1995.

De grote kentering begon in 2017, toen op voorstel van PVV-leider Geert Wilders en SGP-aanvoerder Kees van der Staaij een Nederlandse vlag werd geplaatst in de plenaire vergaderzaal van de Tweede Kamer.

De volgende cruciale datum was 1 oktober 2019. Het was de dag waarop duizenden boeren met honderden tractoren in colonnes naar Den Haag trokken om te protesteren tegen overheidsmaatregelen om de stikstofcrisis te beteugelen. Opeens waren overal omgekeerde vlaggen te zien.

Een middeleeuws gebruik, legde BBB-aanvoerder Caroline van der Plas later uit. 'Toen had je nog geen vuurpijlen. Als een ander schip een omgekeerde vlag zag, dan was er iets aan de hand. Dan moest er geholpen worden. Die vlag heeft een dubbele betekenis gekregen. Het beleid moest omgekeerd worden.'

De omgekeerde vlag begon als symbool voor de boerenprotesten, maar werd al snel overgenomen door andere ontevreden burgers. In 2023, aan de vooravond van de door BBB gewonnen Provinciale Statenverkiezingen, kleurde een groot deel van Nederland rood-wit-blauw, of eigenlijk blauw-wit-rood.

Definitieve comeback

De definitieve comeback van de Nederlandse vlag volgde in 2025. Het Britse vlaggenprotest tegen immigratie sloeg over naar Nederland en kreeg een extra impuls na de moord op de 17-jarige Lisa uit Abcoude, vermoedelijk gepleegd door een Nigeriaanse asielzoeker. Op tribunes bij meerdere eredivisiewedstrijden waren wekenlang tientallen Nederlandse vlaggen te zien in de vakken met supporters van de harde kern. Ook dook bij diverse anti-immigratieprotesten het 'oranje-blanje-bleu' van de historische Prinsenvlag op. Zeer riskant, zo noteerden een aantal linkse opiniemakers, niet zelden fanatieke supporters van het nationalisme in Oekraïne en Gaza.

Bijna elke week was er in 2025 wel vlaggennieuws. Zoals in oktober, toen Marco Kroon, oorlogsheld en drager van de Militaire Willems-Orde, reageerde op het nieuws dat de gemeente Uithoorn Nederlandse vlaggen uit de openbare ruimte verwijderde, omdat inwoners er aanstoot aan namen. 'Je voelt je bedreigd door de Nederlandse vlag? Dan moet je hier wegwezen. Dit is ons land, en die vlag is het nationale symbool. Ik heb mensen onder die vlag weggedragen zien worden, omdat ze stierven voor onze vrijheden.'

Groeiend draagvlak

Kers op de taart was de verkiezingscampagne van D66-lijsttrekker Rob Jetten. 'Waarom accepteren we dat de Nederlandse vlag alleen op het PVV-affiche trots wappert?', vroeg hij zich begin oktober af in een interview. En dus was op het D66-congres een grote Nederlandse vlag te zien terwijl Jetten speechte en kleurde ook de uitslagenavond van de partij rood-wit-blauw nadat de exitpolls op het scherm verschenen.

Een dubieuze poging van progressieve eurofielen om de Nederlandse vlag terug te claimen, zo is wel beweerd. Maar waarom zouden we zuur doen? Het is lang geleden dat voor onze nationale driekleur zoveel draagvlak bestond.

Wynia's Week** verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee, ook straks in het nieuwe jaar? **Doneren kan zo**. **Hartelijk dank!

Donateurs kunnen ook reageren op recente artikelen, video's en podcasts en ter

publicatie in Wynia's Week aanbieden. Stuur uw reacties aan reacties@wyniasweek.nl Vergeet niet uw naam en woonplaats te vermelden (en, alleen voor de redactie: telefoonnummer en adres). Niet korter dan 50 woorden, niet langer dan 150 woorden. Welkom!